

Sociālie uzņēmumi. Pašvaldību atbalsta instrumenti.

Atskatoties vēsturē

- 20.gs 80to gadu beigās Itālijā – 1991.gadā spēkā stājās likums par sociāliem kooperatīviem
- 90tajos gados SU koncepts kļuva pazīstams Spānijā, Portugālē, Beļģijā, Lielbritānijā
- Sākotnēji – darba integrācijas uzņēmumi

Eiropa šodien

- EK 2011.gadā pieņēma Sociālā Biznesa Iniciatīvu
- Visās ES valstīs atpazīst sociālos uzņēmums kā īpašu formu
- 16 ES valstīs soc uzņēmumi ir atzīti ar īpašu likumu

Eiropa Iepojas

- Eiropā ir 2.8 milj sociālās ekonomikas dalībnieku – sociālo uzņēmumu, kooperatīvu, NVO
- Nodarbina 13.8 milj darbiniekus
- Itālijas likums Par sociāliem kooperatīviem ir spēkā jau 27 (!) gadus

Kāpēc sociālie uzņēmumi ir nepieciešami?

- Ikvienai pašvadībai un valstij ir problēmas, kuras tā nevar atrisināt
- Bezdarbs, vides izaicinājumi, īpašas no darba tirgus izkritušas personu grupas, izglītības izaicinājumi, sociālie pakalpojumi
- Nereti “parastais” uzņēmums ar šiem jautājumiem nevēlas strādāt

Kas ir sociālais uzņēmums?

- Tiesiskais pamats “Sociālo uzņēmumu likums”, spēkā no 01.04.2018
- Saimnieciski aktīvas NVO loģisks turpinājums un/vai meitas uzņēmums
- SIA ar īpašu statusu
- Statusu piešķir, ja atbilst noteiktiem kritērijiem

Dažas būtiskas lietas, kas jāzina

- Sociālais uzņēmums peļņu (jebkurā pārskata gadā gūto) nesadala dividendēs.
- Sociālā uzņēmuma mantu un finanšu līdzekļus atļauts izmantot tikai statūtos norādītajiem mērķiem.
- Sociālais uzņēmums veido rezerves kapitālu, kurā ieskaita visu pārskata gada peļņu.
- Ik gadu sociālais uzņēmums iesniedz atskaiti Labklājības ministrijā un tā izvērtē uzņēmuma darbības atbilstību statusam.

Galveno pazīmju salīdzinājums

Pazīme	NVO	Komersants	SU
Gūst peļņu		V	V
Mērķis risināt sabiedrībai nozīmīgu problēmu	V		V
Demokrātiska pārvalde	V		V
Aktīva saimnieciskā darbība		V	V

SU darbības jomas saskaņā ar datiem no reģistra

Ražotāji

- Velosipēdu un invalīdu ratiņu ražošana
- Gatavo tekstilizstrādājumu ražošana, izņemot apģērbu
- Spēļu un rotaļlietu ražošana
- Biroju un veikalu mēbeļu ražošana

SU darbības jomas saskaņā ar datiem no reģistra

Pakalpojumu sniedzēji

- Citur neklasificēti sociālās aprūpes pakalpojumi
- Restorānu un mobilo ēdināšanas vietu pakalpojumi
- Sākumsskolas izglītība
- Izbraukuma ēdināšana pēc pasūtījuma
- Interneta portālu darbība
- Kultūras izglītība
- Pārējā darbība veselības aizsardzības jomā

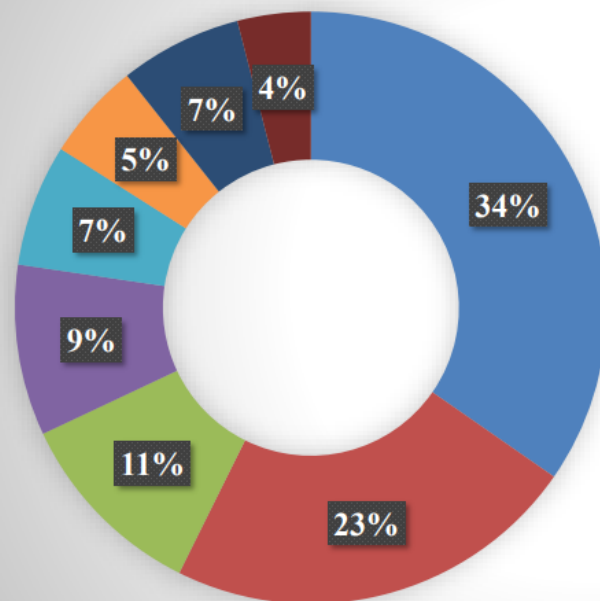
t.sk. ar pasākuma daļoniekēm	32	2 590
ar sociālajiem uzņēmumiem	24	1 238

Labklājības ministrija

Statistika pa darbības jomām (05.11.2019.)

Aktīvie sociālie uzņēmumi – kopā 75

- Darba integrācija
- Izglītība
- Sports, veselības veicināšana, medicīna
- Iekļaujoša pilsoniskā sabiedrība, kultūras daudzveidība
- Atbalsts sociālās atstumtības riskam pakļautajām iedzīvotāju grupām
- Vides aizsardzība
- Sociālie pakalpojumi
- Citi

2

Labumi, kuri piekrīt SU

- Tiesības pretendēt uz ALTUM grantu!
- Tiesības piesaistīt brīvprātīgos (šādas tiesības nav parastam SIA)
- Tiesības saņemt valsts un pašvaldību atbalstu
- Tiesības pretendēt uz privilģētie lģgumiem iepirkumos

Diskusija/jautājumi

Atbalsta instrumenti sociālajiem uzņēmumiem

- 1) Tādi, kas veicina uzņēmējdarbību noteiktā pašvaldībā
- 2) Tādi, kas vērsti uz grantiem vai projektiem
- 3) Mērķtiecīgi pirkumi
- 4) Īpaši atbalsti sociālajiem uzņēmumiem

Lai īstenotu *sadarbību*:

1) Pašvaldībai ir jāatpazīst un jāpazīst savi sociālie uzņēmumi

The screenshot shows the website lm.gov.lv/ in a web browser. The browser's address bar shows "Not secure | lm.gov.lv/". The website has a green header with navigation links: "Atbild eksperts", "Aptaujas", and "Darbinieku nosūtīšana". Below the header, there is a list of news items with dates:

- DI procesa sekmīgai īstenošanai nozīmīga arī darba devēju atvērtība | 27.11.2018.
- Divu dienu vizītē EK pārstāvji vērtēs DI un sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu ieviešanu Latvijā | 08.11.2018.
- Kā panākt cilvēku ar garīga rakstura traucējumiem integrāciju sabiedrībā? | 05.11.2018.
- LM rīkos seminārus par ilgstošas sociālās aprūpes darbu | 30.10.2018.
- Pilnveidots un aktualizēts adopcijas process | 30.10.2018.

Below the news items, there are several logos and banners:

- Latvija 100** logo.
- ES FONDI LABKLĀJĪBAS NOZARĒ** banner with the European Union flag and the text "IEGULDĪJUMA TAVĀ NĀKOTNĒ".
- EIROPAS ATBALSTA FONDS VISTRUCĪGĀKAJĀM PĒRSONĀM** banner with a logo of two hands holding a heart.
- Gimenei draudzīgs komersants** logo.
- ATBALSTS SOCIĀLAJAI UZŅĒMĒJDARBĪBAI** banner with logos of the Latvian government, the European Union, and the text "REGULĀCIJAS TAVĀ NĀKOTNĒ". Below this banner are links: "AKTUALITĀTES", "REĢISTRS", and "KONTAKTI".
- SABIEDRĪBĀ BALSTĪTI SOCIĀLIE PAKALPOJUMI UN DEINSTITUCIONALIZĀCIJA** banner with a logo of a tree made of people.
- PROJEKTS PROFESIONĀLA SOCIĀLĀ DARBA ATTĪSTĪBA PAŠVALDĪBĀS** banner with a logo of a tree made of people.
- APMĀCĪBU UN SUPERVĪZIJU PAKALPOJUMU SAŅĒMŠANAS IESPĒJAS** banner with a logo of a tree made of people.

At the bottom of the page, there is a copyright notice: "© Labklājības ministrija 2008-2018". Below this, there is a disclaimer: "Pārpublicējot informāciju atsauce uz Labklājības ministriju obligāta". The address is "LR Labklājības ministrija, Skolas iela 28, LV-1331, Tālrunis: 80205100 (bezmaksas), Fakss: 67276445, E-pasts: lm@lm.gov.lv".

$\times$	$\checkmark$	f_x
----------	--------------	-------

1

Pašvaldība + sociālie uzņēmumi = plašas sadarbības iespējas

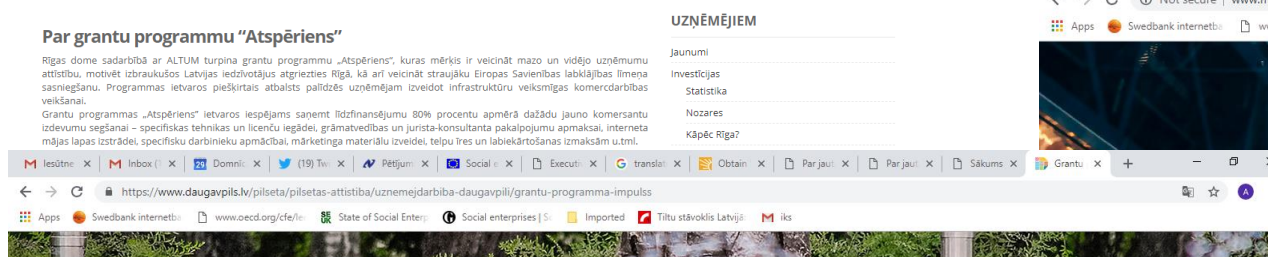
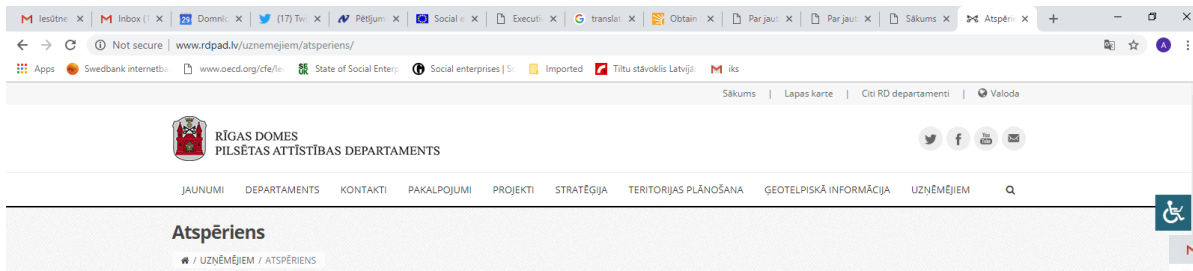
Tiešā sadarbība

- Grantu programmas atbalstam
- Preču pirkšana
- Pakalpojumu pirkšana
- Delegējumi
- Nekustamā īpašuma nodokļa atlaide
- Mantas bezatlīdzības nodošana īpašumā vai lietošanā

Pakārtotā sadarbība

- Jomas iekļaušana politikas dokumentos
- Infrastruktūras pieejamības nodrošināšana
- Informatīvais atbalsts
- Iekļaušana informatīvajos materiālos
- Izglītošanas pasākumi

Granta programmas

GRANTU PROGRAMMA "IMPULSS"

Pēdējo reizi informācija atjaunota 07.09.2018, 12:29

[Drukāt lapu](#) [Ziņot par kļūdu](#)

Jauniem uzņēmējiem tiek piedāvāta grantu programma "Impulss" pamatlīdzekļu un citu aktīvu iegādei savas biznesa idejas realizācijai.

Piedalīties var Daugavpils komersanti (komersabiedrības), kas nav vecāki par 2 gadiem uz līguma slēgšanas momentu, kā arī Daugavpilī deklarētas fiziskas personas, kas granta saņemšanas gadījumā dibina komersabiedrību vai reģistrē individuāla komersanta statusu savas biznesa idejas realizācijai. Granta apmērs līdz 7000 eiro. Atbalsta intensitāte līdz 75% no atbalstāmām izmaksām. Kopējā granta summa gadā 60 000 eiro.

Konkurss parasti tiek izsludināts kārtējā gada aprīlī, tad nolikums un pieteikuma anketa tiek publicēta Daugavpils pilsētas mājas lapā. Aizpildītai pieteikuma anketai klāt vajag pievienot peļņas un zaudējumu aprēķina tabulu (piel.3), projekta ieviešanas komandas dalībnieku CV, un de minimis atbalsta saņemšanas veidlapu (piel.7). Pievienojiet arī citus dokumentus, ko Jūs uzskatāt par nepieciešamiem (foto, rasējumi utt.). Vēlams pievienot arī produkcijas fiziskus paraugus. Konkursa pieteikumi tiek pieņemti līdz 31.augustam.

Konsultācijas par programmu var saņemt pa telefonu 65476801 vai 29131876 vai elektronisko pastu vladimirs.nadezins@daugavpils.lv, kā arī Daugavpils pilsētas domes attīstības departamentā Kr. Valdemāra ielā 13, 304 kabinetā.

2014. gadā tika saņemti 20 pieteikumi un atbalstīti 7 projekti, 2015.gadā tika iesniegti 27 un atbalstīti 12 projekti, 2016.gadā tika iesniegti 31 un atbalstīti

8 projekti, 2017.gadā tika iesniegti 19 un atbalstīti 10 projekti.

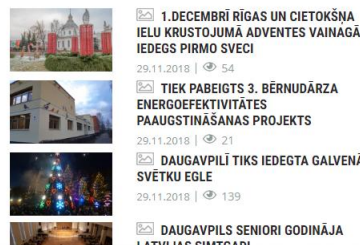
UZŅĒMĒJIEM

Jaunami
Investīcijas
Statistika
Nozares
Kapēc Rīgā?

PAR UZŅĒMĒJDARBĪBU

DAUGAVPILS PILSĒTAS UZŅĒMUMI
LATGALES SEZ
INVESTORIEM
BIZNESA INKUBATORS
NODARBINĀTĪBAS VALSTS AĢENTŪRA
GRANTU PROGRAMMA "IMPULSS"
IZSOLES

PĒDĒJAS PILSĒTAS ZIŅAS

GRANTU PROGRAMMA

Aicinām iesniegt projektu pieteikumus Grantu programmai "Attīstīti uzņēmējdarbību Valkas novadā!" 1.kārtā

Lai veicinātu uzņēmējdarbības attīstību Valkas novadā, Valkas novada dome jau trešo gadu ar līdzfinansējumu atbalstīs Valkas novada reģistrēto mazo un vidējo uzņēmumu projektus uzņēmējdarbības attīstībai, kā arī fizisko personu projektus uzņēmējdarbības uzsākšanai Grantu programā "Attīstīti uzņēmējdarbību Valkas novadā!".

Kopējais pašvaldības piešķirtais finansējums 2018.gadā plānots 5 000 eiro. Maksimālā pašvaldības līdzfinansējuma summa vienam projektam ir 1000 eiro, izņemot projektus, kuros plānota izbraukuma ēdināšanas – tirdzniecības pakalpojuma sniegšana, maksimālā pašvaldības līdzfinansējuma summa vienam projektam ir 1600 eiro.

Konkursa pieteikumus var iesniegt no izsludināšanas brīža līdz 2018.gada 15.aprīlim.

Konkursa nolikums, projektu pieteikuma veidlapa un informācija par konkursa norisi - mājas lapā internetā <http://www.valka.lv/Uznemaji>.

UZŅĒMĒJDARBĪBA

Sākums / Uzņēmējdarbība / Atbalsta pasākumi uzņēmējiem

GRANTA PROGRAMMA (IEDVESMA)

SEB banka kopā ar Jūrmalas pilsētu, Mārupes, Olaines un Ķekavas un Siguldas novadiem turpina arī šogad Grantu programmu konkursu (Iedvesma). Tās mērķis ir atbalstīt Jūrmalas, Mārupes, Olaines, Ķekavas un Siguldas pašvaldību teritorijā strādājošos jaunos uzņēmumus un vēl neizveidotas biznesa idejas.

Kopējā programmas pieejamā finansiālā atbalsta summa 2018.gadā ir 60 000 eiro, bet maksimālā naudas summa vienam grantam – 10 000 eiro.

Plašāka informācija: <http://www.seb.lv/iedvesma#programmas-nolikums>

Mērķtiecīgie pirkumi

Pirkumi (pakalpojumi, preces) ar sociālo labumu (nereti zem “iepirkuma summas” sliekšņa

Lai nodrošinātu – ēdināšanas pakalpojumus maziem pasākumiem, dāvanas novada iedzīvotājiem vai pašvaldību viesiem, informatīvo materiālu ražošanu, utt.

Mantas nodošana īpašumā

- Publiskas personas **var nodot bez atlīdzības īpašumā** – TIKAI kustamo mantu (printerus, galdus, krēslus, automašīnas, utt)

Kā? - Domes pamatots lēmums (Publiskās personas mantas atsavināšanas likuma 42.panta 3.daļa) + līgums

Piemēram. Ar Siguldas novada Domes lēmumu nodibinājums „Allažu bērnu un ģimenes atbalsta centrs”” saņēma bezatlīdzības īpašumā lietotas mēbeles : 7 lielās gultas un 7 nakts skapīši; 3 mazās gultas; 1 laikrakstu galdiņu

Mantas un īpašuma nodošana lietošanā

- Publiska persona vai publiskas personas kapitālsabiedrība, tiesīga nodot tai piederošo mantu **bezatlīdzības lietošanā** - arī nekustamo īpašumu!

Kā? - domes pamatots lēmums (*Izšķērdēšanas novēršanas* likuma 5.panta 3.daļa) + līgums

Piemēram. Jēkabpils pilsētas dome nodeva pašvaldībai piederošo kustamo mantu – boksa un kikboksā inventāru bezatlīdzības lietošanā biedrībai “Boksa un Kikboksā sporta klubs VDS-K”,

Piemēram. Siguldas pašvaldība nodevusi bezatlīdzības lietošanā biedrībai “Cerību spārni” kādu no saviem namiem.

NĪN atlaides

- Attiecībā uz **nekustamā īpašuma nodokļa atlaidi** –

Kā? –

- 1) Jāpieņem grozījumi pašvaldību saistošajos noteikumos “Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu piešķiršanas kārtību”
- 2) Jāpieņem atbilstošs lēmums

Uzdevumu deleģēšana

“Ar funkciju deleģēšanas problēmām izpaužas šī pētījuma galvenā pretruna. Pašvaldības jaunus sociālos uzņēmumus dibinātu ne labprāt, tai pat laikā, savas funkcijas privātajam sektoram deleģē arī ne labprāt”

(pētījums “Pašvaldības sociālās uzņēmējdarbības iespējas un privātās sociālās uzņēmējdarbības izmantošanas iespējas pašvaldības mērķiem”)

Piemēram. Valmieras pilsētas pašvaldība 2015.gadā, veicot sociālā dienesta reorganizāciju, struktūrvienības “Dienas centrs bērniem un jauniešiem ar garīga rakstura traucējumiem” funkcijas nolēma deleģēt vietējam nodibinājumam “Iespēju tilts”(Valmieras ziņas, 2015).

Uzdevumu deleģēšana

Kā?

1) apzināt tos pārvaldes uzdevumus, kurus var deleģēt, piemēram:

- Sociālo pakalpojumu jomā
- Kultūra
- Izglītība
- Labiekārtošana, sabiedriskā kārtība
- Veselības veicināšana

2) Atrast labāko īstenotāju un slēgt līgumu

Publisko iepirkuma likuma iespējas

Vairāki varianti:

- 1) Sociālo kritēriju noteikšana, izvēloties saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma veidu
- 2) Privilīgētie iepirkumi

Publisko iepirkuma likuma iespējas

- **Sociālās klauzulas jeb sociālie kritēriji**, izvēloties saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu, piemēram:
 - Personu ar invaliditāti un neaizsargātu grupu locekļu sociālā integrācija;
 - Ilgstošo bezdarbnieku vai jauniešu iesaistīšana līgumu izpildē, apmācība;
 - Pieejamība personām ar invaliditāti, utt(no direktīvas preambulas par piešķiršanas un līguma izpildes kritērijiem)

JEBKĀDĀ JOMĀ

(Piemēram, Amsterdamā tika izsludināts iepirkums būvniecībā, kur viena no prasībām dot iespēju jauniešiem/bezdarbniekiem gūt prakses vietas, novirzot noteiktu daļu no ieņēmumiem)

Publisko iepirkuma likuma iespējas

- **Sociālās klauzulas jeb sociālie kritēriji**

PIL 51.pants

(2) Saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu nosaka:

1) (...)

2) ņemot vērā cenu vai izmaksas un ar iepirkuma līguma priekšmetu saistītus kvalitātes kritērijus, piemēram:

a) kvalitāti, tai skaitā tehniskās priekšrocības, estētiskās un funkcionālās īpašības, pieejamību, atbilstību universālajam dizainam, **sociālās un vides aizsardzības prasības**, inovatīvos raksturlielumus un pārdošanas nosacījumus,

Publisko iepirkuma likuma iespējas

- Sociālās klauzulas jeb sociālie kritēriji

PIL 51.pants

(3) Kvalitātes kritēriji ir saistīti ar iepirkuma līguma priekšmetu, ja tie attiecas uz jebkuru būvdarbu, piegādes vai pakalpojuma aprites cikla posmu, kā arī uz faktoriem, kas saistīti ar būvdarbu veikšanas, preču ražošanas vai pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas procesu vai kādu citu procesu aprites cikla posmā, **pat ja šādi faktori nav tieši saistīti ar iepirkuma līguma priekšmetu (piemēram, vides aizsardzības prasību vai sociālo kritēriju ievērošana pakalpojuma sniegšanas, produkta ražošanas vai būvdarbu veikšanas laikā).**

Publisko iepirkuma likuma iespējas

- **Privilēģētie līgumi:**

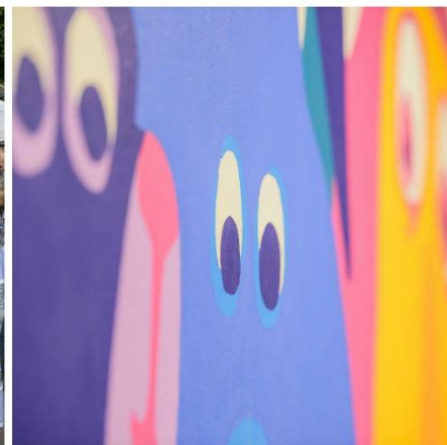
- Ar tiem, kuri nodarbina personas ar invaliditāti
- Pakalpojumiem noteiktās jomās, kurus sniedz sociālie uzņēmumi (veselības, sociālās un kultūras jomas pakalpojumiem)

- **Kā?**

- Saprast vajadzības + iespējas
- Rīkoties

Diskusija/jautājumi

LATVIJAS SOCIĀLĀS
UZŅĒMĒJDARBĪBAS
ASOCIĀCIJA

www.lsua.lv

agnese.fridenberga@providus.lv